

REPUBLIKA SLOVENIJA
KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
NOVINARSKÉ KONFERENCE
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE**
(Ljubljana, 7. maj 2007)

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Pred nekaj minutami se je končal sestanek, pravzaprav konstitutivna seja odbora za statusna vprašanja Sveta za Slovence v zamejstvu. Gre za odbor, ki je v bistvu oblika dela Sveta za Slovence v zamejstvu. Nastal je na podlagi dogovora na konstitutivni seji tega sveta, svet pa je nastal na podlagi pooblastil, ki jih daje nov zakon o Slovencih brez slovenskega državljanstva, ki je bil sprejet na podlagi ustavne določbe. Sprejet pa šele v tem mandatu, čeprav je bila ustava s to določbo sprejeta že leta 91. V skladu z dogovorom na prvi seji Sveta za Slovence v zamejstvu, bo imel ta svet tri oblike dela. Eno bo že imenovani odbor za statusna vprašanja, poleg tega odbora bosta pa še dva druga. Eden so bo ukvarjal z vprašanji šolstva in kulture pri naših rojakih v zamejstvu, tretji pa se bo ukvarjal z gospodarskimi vprašanji. Oba preostala bosta konstituirana do poletja. Današnja konstitutivna seja je najprej potekala v luči dogovora o delu. Odbor bo vodil minister za pravosodje, ki je danes tudi konstituiral sejo in na ta način je ta odbor začel s svojim formalnim delovanjem. Dogovorjeno je bilo, da se za naslednjo sejo pripravi podrobnejša analiza statusa slovenskih manjšin v sosednjih državah, da se zberejo vsa gradiva in da se naredi kratka in konkretna ocena, kakšen je posamičen status naših krovnih in drugih organizacij v zamejstvu. Na tej podlagi bo potem odbor izdelal tudi akcijski načrt dela za ta mandat.

Glede na to, da 18. tega meseca pričakujemo obisk avstrijskega zveznega kanclerja, je beseda tekla oz. je bila posebna točka dnevnega reda na seji odbora tudi vprašanje dvojezičnih topografskih napisov na avstrijskem Koroškem. V ta namen so bili na sejo povabljeni tudi predstavniki drugih slovenskih organizacij na Koroškem, ki niso formalni člani tega odbora. Izmenjali smo informacije o dosedanjem reševanju ali pa zapletanju tega vprašanja. Razpravljali smo o morebitnih novih predlogih, ki bodo prišli s strani avstrijske zvezne vlade, o politični situaciji na avstrijskem Koroškem, ki pa pomembno vpliva na reševanje tega vprašanja. Dogovorili smo se, da se, kolikor bo možno, dogradi enotno stališče do morebitnih novih predlogov za reševanje tega vprašanja, ki jih pričakujemo v času oz. pred obiskom gospoda Alfreda Gussenbauerja, predsednika avstrijske vlade oz. avstrijskega zveznega kanclerja. Podlaga za reševanje tega vprašanja z dolgo brado je 7. člen avstrijske državne pogodbe. Ta člen oz. ta mednarodna pravna obveza s strani sosednje države nikoli ni bila v celoti izpolnjena. V zadnjem času se je zaradi aktivnosti manjšinskih organizacij pa tudi zaradi okrepljene vloge Slovenije v mednarodni skupnosti pokazalo nekaj več volje, da se to vprašanje rešuje. Vendar pa so bili konkretni predlogi velikokrat kasneje izgubljeni v nekem vmesnem prostoru med deželno in zvezno ravni v Avstriji, vpeti ali pa tudi izgubljeni znotraj različnih koalicijskih razmerij, posledica relativno razpršenih pristojnosti za reševanje tega vprašanja med deželno in zvezno oz. med lokalno in državno ravni in tudi med različnimi političnimi kalkulacijami v zvezi z enkrat državnimi, drugič zveznimi volitvami. No, avstrijska koalicija si je zadala v koalicijski pogodbi za cilj, da to vprašanje poskuša rešiti do poletja letošnjega leta. Načrtovan obisk avstrijskega predsednika vlade ima za enega od namenov tudi poskus oz. iskanje rešitev za ta odprta vprašanja. Obstaja več možnosti, treba pa je ob tem dejstvu in ob tem koraku, ki se pričakuje, poudariti tudi to, da so določene podlage za to, da se vprašanje reši, nastajale dalj časa. Da je prišlo februarja letos tudi do skupnega predloga ključnih oz. krovnih slovenskih manjšinskih organizacij na Koroškem, da se stališča bolj ali manj jasno, da so različni pogledi na to, na kakšen način, v kakšnem časovnem obdobju in s kakšno formalno, s kakšno formo rešiti ali pa začeti reševati to vprašanje. Vendar pa

obstaja neka tako politična volja na strani avstrijskih zveznih oblasti kot tudi seveda politična volja na strani slovenskih organizacij, krovnih slovenskih organizacij na Koroškem, da se v to vprašanje ugrizne in da se gre v smer reševanja. Sedaj o konkretnih predlogih, ki jih formalno še ni, ne morem govoriti. Pozdravljam pa ta namen nove avstrijske vlade, da to vprašanje reši, da se s tem orehom spopade na začetku mandata, ko je več možnosti, da se to vprašanje tudi dejansko konstruktivno začne reševati. Da se z vprašanjem spopade v času, ko je vlada z relativno svežim mandatom in ko je tudi do deželnih volitev na Koroškem še kar nekaj časa, kar pomeni, da reševanje tega vprašanja ne bo tako obremenjena z različnimi političnimi kalkulacijami, kot pa se je to dogajalo doslej v preteklosti. So kakšna vprašanja, najprej na to temo?

NOVINAR: Po kakšnem kriteriju oz. po kakšnem ključu ste izbirali člane komisije?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Pravzaprav ni šlo za izbor, ampak je šlo, ko gre za predstavnike naših rojakov v zamejstvu, za njihovo opredelitev v katerem odboru, v katerem svetu želijo delovati, tako da člani sveta so se sami odločali, v katerih odborih bodo delovali. Je pa sodelovanje na sejah odborov odprto tudi za druge člane sveta, ki niso formalni člani odborov. Tako smo danes, ko smo konkretno obravnavali vprašanje topografije na avstrijskem Koroškem, povabili predstavnike praktično vseh krovnih organizacij Slovencev na avstrijskem Koroškem, tudi tiste, ki formalno niso člani odbora, so pa člani sveta.

NINA RAZBORŠEK: Zanima me, kljub temu, da še ni znanih rešitev, kakšna pa je sprejemljiva rešitev za Slovenijo? Do kod ste pripravljeni podpreti rešitev?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Rešitev, ki je sprejemljiva, ne samo za Slovenijo, ampak tudi za slovensko manjšino na avstrijskem Koroškem, gre v smeri izpolnjevanja mednarodnih in ustavnopravnih obveznosti Avstrije do slovenske manjšine. Še posebej, ker je bila ta obveza nekajkrat še posebej dodatno potrjena tudi z odločbami avstrijskega ustavnega sodišča. Se pravi, naša pričakovanja gredo v to smer.

META ROGLIČ: A to ustanavljanje teh odborov pomeni priznanje, da doslej slovenska politika za naše zamejce ni naredila dovolj in da bo v bodoče drugače?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, ustanovitev Sveta za Slovence v zamejstvu, ustanovljen bo tudi še posebej Svet za Slovence po svetu, je rezultat zakona, ki se je pač sprejemal, kot sami veste, 15 let. Sprejet je bil z veliko zamudo, šele v tem mandatu in s to pravno podlago so pač nastale okoliščine, v katerih se da s temi vprašanji ukvarjati bolj sistemsko. To je bilo tudi danes ugotovljeno na tej konstitutivni seji. Nihče ni trdil, da se doslej s temi vprašanji nihče ni ukvarjal, vendar pa je bilo ukvarjanje velikokrat kampanjsko. Se pravi, ko je bila neka stvar aktualna, so se s tem vsi ukvarjali, potem je to zatonilo v pozabo, ni bilo neke kontinuitete. Pred srečanji na državnih ravneh je prišlo običajno tudi do srečanja bodisi zunanjega ministra bodisi predsednika vlade oz. predstavnikov vlade s predstavniki manjšin. Do neke točke se je prišlo, naslednjič se je praktično krog ponovil. Sedaj dobivamo s svetom pa tudi s temi tremi odbori organe, ki so sestavljeni tako, da so tukaj ključni predstavniki, najbolj odgovorni predstavniki slovenskih krovnih organizacij v sosednjih državah, hkrati pa najodgovornejši predstavniki vlade, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. In do rešitev se prihaja skupno, tudi kontinuiteta je na ta način zagotovljena in to bo v veliki meri prispevalo k temu, da ukvarjanje s temi vprašanji ne bo samo kampanjsko.

ŠTEFAN VOSPERNIK: V Avstriji so se pojavili dvomi v to, da bo avstrijska vlada v prvem polletju tega leta lahko izpolnila to zavezo. Kako pa vi to ocenjujete in ste dobili od gospoda Gussenbauerja kakšna zagotovila v to smer?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, njegova zagotovila so v skladu z zavezo, ki si jo je nova vladna koalicija v Avstriji oz. na Dunaju zadala. Oni so sami zapisali koalicijsko pogodbo, da bodo to vprašanje rešili do poletja 2007. Ta čas prihaja in iz dosedanjih aktivnostih, ki so jih peljali ali pa o katerih smo informirani izhaja, da je ta namera resna. In resnost te namere pozdravljamo. Seveda pa se ob tem zavedamo, da ni prvič prišlo do takšnih zavez ali do političnih obljub in da takšne obljube vedno trčijo na realnost in ta realnost je doslej že velikokrat preprečila realizacijo. Zaradi okoliščin, o katerih sem preje govoril, moramo biti zmerni

optimisti, vendar pa ne smemo pozabiti, da to ni zgodba od danes, da je bilo že kar nekaj poskusov reševanja, ki so obetali, ki pa na koncu niso dali zadovoljivih rezultatov

SUZANA LOVEC: Gospod premier, zanima me vaš komentar na to, da se predsednik Drnovšek ne bo več potegoval za predsedniško mesto, pa tudi kako je z iskanjem predsedniškega kandidata v vaši stranki. Ali bi bili, če ne boste imeli svojega kandidata, pripravljeni podpreti ali g. Peterleta ali g. Pahorja?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, prvo vprašanje bom komentiral, ko bo potekel formalni rok za vložitev predsedniških kandidatur. Kar se tiče odločitve naše stranke, bo ta sprejeta na naslednji seji sveta. Kakšna bo, pa v tem trenutku težko prejudiciram, ker pač potekajo ustrezni postopki o tej temi, pred sejo sveta ni razpravljajal še niti izvršilni odbor, možne so različne rešitve.

BOJAN KAVČIČ: Gospod Janša, danes zjutraj ste že objavili eno sporočilo v zvezi z rezultati volitev v Franciji. Bi lahko razložili malo več te pozitivne obete, ki so bili v vašem sporočilu? Kaj pomenijo? Ste že bili kdaj v stiku z gospodom Sarkozyjem, odkar so se začele kampanje za volitve?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, naša pozitivna pričakovanja, vezana na izid predsedniških volitev v Franciji gredo predvsem v smer razpletanja, t.i. institucionalne krize v EU. Zmago gospoda Sarkozyja smo pozdravili tudi ali pa predvsem zaradi tega, ker so njegova stališča, ki jih je pač javno zastopal v predvolilni kampanji in nasploh v teh evropskih razpravah, ponujala boljši izhod iz te krize oz. so bolj konstruktivna stališča Francije v nadaljevanju razpletanja te krize, kot pa stališča, ki jih je zastopala njegova protikandidatka, ki je zagovarjala ponovno referendumsko odločanje. To, kar je bilo obljubljen z njegove strani, bo v primeru, če bo realizirano, in v to ne dvomimo, omogočilo, da Francija preide na tisto stran v EU, ki aktivno išče izhod iz, ne bi temu rekel ravno krize, ampak iz tega zapleta, ki je nastal zaradi neratificiranja evropske ustavne pogodbe in zaradi očitnega dejstva, da do ratifikacije takšnega dokumenta kot je, tudi ne bo prišlo, čeprav bi si Slovenija, ki je evropsko ustavno pogodbo ratificirala kot četrta država članica, to seveda želela. Z gospodom Sarkozyjem sem se doslej nekajkrat bežno srečal. Bo pa sodelovanje med Slovenijo in Francijo v naslednjem letu še posebej tesno, ker Slovenija predaja predsedstvo EU konec junija 2008 ravno Franciji in veliko vprašanj, najbrž tudi že omenjeno, bo potrebno reševati v tesnem sodelovanju.

ZORAN POTIČ: Gospod predsednik, vprašal bi o sporazumu, o sodelovanju pred in med predsedovanjem EU. Na mizi imate nekaj predlogov za sprejemanje predlogov za spremembo besedila. V kolikšni meri boste upoštevali te predloge, kdaj bi lahko prišlo do podpisa in oziroma ali je ta sporazume sploh smiselno glede na to, da je ena od političnih strank že napovedala, da ne bo pristopila k temu sporazumu?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če najprej odgovorim na ta zadnji del vprašanja. Smiselnost vidim kljub temu. Tudi doslej smo imeli prakso, recimo, ko je šlo za podporo ob vstopanju Slovenije v članstvo v Evropsko zvezo in NATO, da ena od opozicijskih strank teh sporazumov ni podpisala ali pa, da je k enemu pristopila kasneje, pa je bil sporazum kljub temu smiselno. Deloval je in je pomembno prispeval k temu, da je Slovenija gladko hodila po obeh poteh. Pripombe, ki so bile dane s strani parlamentarnih dejavnikov, ki so povabljeni k podpisu tega sporazuma, so bile v največji možni meri upoštevane. Izdelan je čistopis predloga, poslan je vsem tistim, ki so izrazili pripravljenost, da ga podpišejo. V tem tednu bo verjetno znano ali so še kakšne dodatne pripombe in ko bomo naredili ta povzetek, bo možno določiti konkretno tudi datum podpisa.

VLADIMIR VODUŠEK: Jaz bi prosil, če lahko komentirate predlog gospoda Jambreka, da bi se vprašanje pristojnosti predsednika republike rešilo še pred koncem tega mandata. In sicer predlaga, da bi se v to vključilo ustavno sodišče. To je eno vprašanje. Pa še drugo vprašanje bi imel, če lahko komentirate tudi njegovo izjavo, da gospod Türk ne more biti kandidat pomladnih strank glede na to, da je bilo precej špekulacij o tem ali je možno, da bi tudi on bil kandidat vaše stranke.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se tega drugega vprašanja tiče, formalno omenjeni kandidat oz. omenjena oseba nikoli ni bila evidentirana kot kandidat Slovenske demokratske stranke tako, da tega tudi podrobneje ne bi komentiral. Kot rečeno, pa tudi postopki niso zaključeni, na to sem že odgovarjal. Glede

pristojnosti predsednika republike, mislim da je od tega že kar nekaj mesecev, ko sem za to isto govornico dejal, da so tukaj nekatere stvari vprašljive, da nastajajo dvomi glede ujemanja ustavnih in zakonskih pristojnosti. Da pa bi bilo slabo, če bi ta vprašanja reševali tako, da bi imeli v mislih neko konkretno osebo, ko v določenem času opravlja določeno funkcijo. In kljub temu, da so takšni predlogi bili, vlada po tej možnosti ni posegla. Tudi ob zadnjem razmisleku, ki se je pojavljal ob delovnem gradivu ministrstva za pravosodje, sem jaz osebno predlagal ministru, da zadevo umakne iz razprave. To pa seveda ne pomeni, da ni potrebna neka javna razprava, še posebej v strokovni javnosti o tem, kako ta neskladja urediti in se strinjam s tem, da bi bilo dobro, v kolikor bi se to dalo narediti tako, da bi bilo to vprašanje razbremenjeno vezanosti na kakšne konkretne predloge ali osebe. Ali je to možno narediti v času, ko že počasi vstopamo v čas predvolilne kampanje, ko se ne ve še, kdo bo predsednik v naslednjem mandatu, se pa ve, kdo so kandidati? Ali bi bilo to razbremenjeno tega bremena, možno narediti v tem času, pa močno dvomim. Tako, da mislim, da nas čaka neka daljša razprava o tem in eventuelno glede na rezultate te razprave v naslednjem mandatu tudi poskus, da se vprašanje reši.

GREGOR TREBUŠAK: Gospod premier, kako komentirate izstop Matjaža Gantarja iz strateškega sveta in pa njegovo izjavo, da vaš odnos ni nič drugačen od odnosa vaših predhodnikov do managerjev. In pa drugo vprašanje. Kateri je zadnji predlog ali pa ideja, ki vam jo je posredoval strateški svet?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, strateški svet je, kot samo ime pove, strateški svet, ki razpravlja o strateških temah. V zvezi s tem je bilo najbrž nekaj razočaranje pri tistih, ki se ukvarjajo s konkretno ekonomijo in ki so morda pričakovali, da bo to organ, ki bo, ne vem, opravljal podobne funkcije kot je kakšna zbornica ali klub podjetnikov. Strateški svet se ukvarja z abstraktnimi temami, ne ukvarja se s konkretnimi vprašanji poslovnih odločitev, konkretnimi odločitvami v zvezi s privatizacijo in tako naprej in morda je to pri komu, ki je bil navajen ali pa ki prihaja s te sfere in ki je navajen predvsem na konkretno odločanje, vzpodbudilo pomisleke ali lahko pri delu tega sveta kaj dejansko prispeva. Drugače pa je strateški svet, še posebej zdaj po zadnjih osvežitvah, zelo koristna institucija. Zadnja razprava, ki je bila vezana na dolgoročne in demografske projekcije na vpliv teh projekcij in na stabilnost javnih financ v prihodnje, je pomagala razsvetliti te dileme, ki so se v slovenski javnosti, tudi v strokovni javnosti, pojavljale že kar nekaj časa. Tudi ostale teme, ki so na programu dela strateškega sveta v tem letu, v veliki meri sovpadajo z nekimi ključnimi izzivi, s katerimi se bo Slovenija spopadala v prihodnje. So pa to teme, ki so seveda v veliki meri abstraktne, makroekonomske, niso to vprašanja, kjer bi se razpravljalo o takšnih in drugačnih poslovnih odločitvah.

DENIS SARKIČ: En lep pozdrav, gospod premier. Veseli me, da ste se spočili čez praznike. Vrnil bi se pa k temi gospoda Sarkozyja, ki je zmagal na predsedniških volitvah. In sicer, njegovo stališče do vstopa Turčije v Evropsko unijo je znano, je proti. Slovenija je do sedaj podpirala vstop Turčije, ali bo tudi v prihodnje tako?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, Slovenija bo spoštovala odločitve, ki so bile sprejete v okviru evropskih institucij. Evropski svet je soglasno, tudi z glasom Francije, podelil Turčiji status kandidatke že zdavnaj in nedavno je podelil Turčiji tudi datum za začetek pogajanj. Pogajanja na nekaterih poglavjih potekajo, na nekaterih poglavjih so bila zamrznjena glede na neizpolnjene obveze s strani kandidatke do Cipra in formalno pravno je to stanje, ki ga bomo mi spoštovali. Vsaka država ima seveda možnost, da v nadaljevanju odloča v skladu s svojimi interesi, ne more pa spreminjati odločitve, ki so bile že sprejete.

JANA KREBELJ: Zanima me, kakšno je vaše stališče do morebitne gradnje plinskih terminalov v zaledju Kopskega zaliva? In kakšno je poslej stališče do gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in Žavljah?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, kar se tiče stališča do terminalov v Tržaškem zalivu, je stališče popolnoma jasno, da stališča vlade do tega vprašanja ni treba dodatno pojasnjevati in tako kot zdaj kaže, tudi na strani odločujočih dejavnikov. V sosednji državi pač prihaja do treznejšega premisleka, kar pomeni, da verjetno ta terminal na morju ne bo dobil zelene luči za gradnjo. Kar se tiče govorice o tem, da naj bi se plinski terminali gradili v Luki Koper, so to samo govorice. Lahko so to tudi razmišljanja o tem, kaj bi bilo, če bi bilo. Nobenih takšnih objektov ni zaenkrat v strateških načrtih vlade in tudi močno dvomim, da bi bilo možno to

lokacijo uskladiti z okoljevarstvenimi zahtevami in s formalnimi pravili, ki veljajo na tem področju v Sloveniji. Skratka, jaz sem za to temo prvič slišal iz medijev, kolikor bi ta projekt obstajal, bi bil seveda naštet v Resoluciji nacionalnih razvojnih projektih, kjer je področje energetike podrobneje obdelano in v kateri so v projekt energetike oziroma izgradnje energetskih objektov do leta 2023 vključeni nekateri manjši projekti, kot pa bi bil ta eventuelni.

META ROGLIČ: Gospod premier, ste bili seznanjeni s tem, da bo minister Šturm predlagal izbris obsodbe za udeležence v celovškem ropu oziroma kaj mislite o tem izbrisu?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, nisem bil seznanjen s tem. Gre pač za kombinirane pristojnosti sodišč, tožilstev, ministrstva za pravosodje in predsednika republike. Vlada o tem ne odloča. Tako, da tudi ni bilo formalnih obvez o tem, da me o tem seznanijo.

META ROGLIČ: Kaj pa mislite o tem celovškem ropu, ki je nekako podoben aferi Depala vas?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, tukaj ni bilo nič podobnega. Kakšno je moje stališče do tistih dogodkov tam v Celovcu je znano, ker sem ga povedal takoj takrat. Mislim, da v zaporu niso bili tisti, ki so najbolj odgovorni.

DENIS SARKIČ: Gospod premier, mene zanima, kako vi gledate na stališče Boruta Pahorja glede rešitve vprašanja izbrisanih? Pred predsedovanjem Slovenije Evropski uniji, ali mislite, da boste uspeli s tem problemom pred predsedovanjem?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: In da ste se tudi vi spočili, me veseli. Torej, vprašanje izbrisanih je torej eno od tem, ki bi jo bilo dobro zaključiti v tem času, vendar pa ima vlada tukaj zvezane roke glede na komplicirano pravno situacijo, ki je nastala zaradi nasprotujočih si odločitev referendumov, državnega zbora in ustavnega sodišča. Edini formalni način, da se ta situacija razplete, je sprejem ustavnega zakona. Takšen predlog je vlada pripravila. Na zadnjem srečanju vodstev parlamentarnih strank, kjer smo obravnavali tudi to temo, je prišlo do nekoliko, je prišla do izraza nekoliko večja pripravljenost, da se to vprašanje rešuje na ta način, vendar pa je v tem trenutku še težko dokončno zatrditi ali bo to tudi rodilo dvotretjinsko večino, ki je potrebna za sprejem takšnega akta. Se pa v tem trenutku dela na tem, da se vsebina nadalje usklajuje z namenom, da bi prišlo do dvotretjinskega soglasja. Tisti premik, ki se je zgodil in ki predstavlja novo dejstvo je to, da je bilo na tem zadnjem, omenjenem sestanku več pripravljenosti za to, da se vprašanje sploh rešuje z ustavnim zakonom. Prej sploh ni bilo elementarne pripravljenosti, kar pomeni, da niso potekala pogajanja o sami vsebini. Zdaj je ta možnost odprta, nekaj več optimizma je možno vnesti v pričakovanja, da bo prišlo tudi do pozitivnega dogovora okrog same vsebine, bi pa težko v tem trenutku kar koli napovedal. Hvala lepa.